

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613206647
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5613206647.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Ladislava Mejstríka v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený spoločnosťou ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti odporcovi: V. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. C. XXX/X, W. I., adresa na doručovanie písomností G. XXX/X, W. I., štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 1.329,34 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/137/2013-39 zo dňa 30. júla 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol v časti o zaplatenie 519,85 eur m e n í tak, že odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 519,85 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol (čo do istiny 809,49 eur), s a n e d o t ý k a.

Odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu navrhovateľa o zaplatenie 1.329,34 eur zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok okresného súdu sa opiera o ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 25 ods. 1, § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z., § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 40 Občianskeho zákonníka. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd žalobu navrhovateľa zamietol, nakoľko nemal za preukázanú jej dôvodnosť. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 10.09.2007 Zmluvu o úvere, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 346,84 eur. Rozhodovanie o nároku z uvedeného úveru nie je predmetom tohto súdneho konania. Hoci Zmluva o úvere obsahuje ustanovenia, podľa ktorého navrhovateľ a odporca podpismi na zmluve zároveň uzatvárajú aj Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. a Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II., súd nemal preukázané platné uzatvorenie Zmluvy o úvere, z ktorej si navrhovateľ uplatňuje žalovaný nárok. Právne vzťahy medzi účastníkmi konania sú vzťahy spotrebiteľské, nakoľko vznikli medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Zmluva o revolvingovom úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 4 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pod následkom neplatnosti musí byť zmluva uzatvorená v písomnej forme. Podstatnými náležitosťami Zmluvy o úvere je dojednanie o výške úveru, záväzok veriteľa na požiadanie dlžníka

poskytnúť úver v dojednanej výške a záväzok dlžníka poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky, rovnako musí zmluva obsahovať náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľskom úvere. Súd dospel k záveru, že v navrhovateľom predloženej úverovej zmluve neboli dojednané podstatné náležitosti Zmluvy o úvere, pričom nestačí odkaz na Úverové podmienky veriteľa. Úverové podmienky nespĺňajú náležitosti písomnej formy právneho úkonu podľa § 40 Občianskeho zákonníka. Za platné dojednanie nemožno považovať ani žiadosť odporcu o zmenu výšky úverového rámca. Nakoľko Zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola dojednaná písomne, jedná sa o neplatný právny úkon, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. V sporovom konaní je súd viazaný skutkovými dôvodmi, z ktorých si navrhovateľ uplatňoval svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal z procesného hľadiska úspech, právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže tento si trovy konania neuplatnil žiadne, ani mu žiadne preukázateľne trovy konania nevznikli.

Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, a to v zamietnutej časti rozdielu poskytnutého úveru a jeho uhradenej časti zo strany odporcu, t.j. v časti nepriznaného bezdôvodného obohatenia, čo do výšky 519,85 eur, a to z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. Poukazuje na dôvod zamietnutia žaloby prvostupňovým súdom. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 451 ods. 1, 2 a § 456 Občianskeho zákonníka. Keďže podľa právneho posúdenia prvostupňovým súdom išlo o neplatný právny úkon v celom rozsahu, navrhovateľovi vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 až 456 Občianskeho zákonníka. Každý z účastníkov zmluvného vzťahu je povinný vrátiť druhému všetko, čo v zmysle neplatnej zmluvy dostal. Predmetom vydania bezdôvodného obohatenia zo strany odporcu navrhovateľovi mala byť teda suma vo výške rozdielu medzi výškou poskytnutého úveru 1.563,88 Eur a výškou uhradenej sumy zo strany odporcu 1.044,03 eur. Z titulu bezdôvodného obohatenia mal súd teda v zmysle vyššie uvedeného právneho posúdenia úverového vzťahu priznať navrhovateľovi zo žalovanej sumy istinu vo výške 519,85 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že súd opomenul rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia stranou, ktorá sa na úkor druhej strany obohatila, vyššie uvedené konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. S poukazom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie alebo alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil a priznal navrhovateľovi sumu 519,85 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Zároveň si navrhovateľ uplatňuje trovy odvolacieho konania vo výške 51,20 eur s DPH.

Odporca vo vyjadrení uviedol, že nemal stabilnú prácu, zamestnaný je len od marca 2013, na dobu určitú do 30.09.2014. Jeho príjem je cca 400,- až 420,- eur mesačne. Z tejto sumy si plní vyživovacia povinnosť voči dcére vo výške 130,- eur, spláca aj zameškané výživné vo výške 100,- eur mesačne, úver Slovenskej sporiteľni vo výške 70,- eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorej na nájom prispieva sumou 70,- eur. Mal by jej prispievať aj na stravu a vedenie domácnosti, bohužiaľ s jeho nízkym príjmom nemá jej z čoho prispieť. S navrhovateľom komunikoval e-mailovou formou a vysvetlil mu zlú finančnú situáciu. Na to mu navrhol mesačné splátky vo výške 80,- eur, ktoré však nemá z čoho hrať. Má záujem o vyplatenie dlžnej sumy, ale nemá ju momentálne z čoho zaplatiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. (z ktorého dôvodu sa rozsudok krajského súdu nedotýka výroku rozsudku okresného súdu, ktorým vo zvyšku, čo do istiny 809,49 eur, žalobu zamietol) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), rozsudok okresného súdu postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O.s.p., zmenil v zmysle ust. § 220 O.s.p.

Krajský súd sa nestotožnil s konečným právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Stotožnil sa však so skutkovými zisteniami prvostupňového súdu, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal a nijako sa od nich neodchýlil.

Občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (súd pozná právo). Účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu.

Musia, ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah, alebo právo je alebo nie je, alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti z ktorých vyvodzuje ním tvrdný nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Ak teda súd rozhoduje o peňažnom plnení, ktoré vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré umožňujú posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa iných noriem ako je žalobcom navrhované, resp. výsledky vykonaného dokazovania umožňujú podriaďiť uplatnený nárok pod iné hmotno-právne ustanovenie, než akého sa žalobca dovoľáva, je povinnosťou súdu uplatnený nárok takto posúdiť bez ohľadu na to, či v žalobe právny dôvod požadovaného plnenia je alebo nie je uvedený, alebo je uvedený nesprávne. Nemožno preto uprieť súdu, aby v spojení so skutkovými zisteniami urobil sám odlišné právo zodpovedajúce hodnotenie žalobou uplatneného plnenia.

Možno súhlasiť so záverom okresného súdu, že nedošlo k platnému uzatvoreniu úverovej zmluvy, pretože zmluva neobsahuje podstatné náležitosti úverovej zmluvy v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka. S týmto záverom sa stotožnil aj odvolateľ a odvolacími námietkami ho nijako nespochybnil.

Bolo však povinnosťou okresného súdu posúdiť, či nárok skutkovo vymedzený v žalobe nie je možné posúdiť podľa iných právnych ustanovení zakladajúcich úplnú alebo čiastočnú oprávnenosť uplatneného nároku.

Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

V zmysle ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle ust. § 456 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu na úkor koho sa získal.

V zmysle ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Krajský súd dospel k záveru, že vychádzajúc zo skutkového stavu správne zisteného prvostupňovým súdom, právny vzťah účastníkov je potrebné posúdiť podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení.

Aby krajský súd zamedzil prekvapivosti rozsudku, pretože ustanovenia o bezdôvodnom obohatení doposiaľ neboli použité, vyzval navrhovateľa ako aj odporcu, aby sa k nožnej aplikácii citovaných ustanovení vyjadrili.

Odporca sa k právnej kvalifikácii nevyjadril, poukázal iba na svoje osobné a majetkové pomery s tým, že v súčasnej situácii nemá dlh z čoho zaplatiť.

Navrhovateľ uviedol, že žiada, aby mu bol priznaný rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru a výškou uhradenej sumy zo strany odporcu vo výške 519,85 eur z titulu bezdôvodného obohatenia, a teda sa stotožňuje s aplikáciou citovaných ust. § 451, § 456 a § 457 Občianskeho zákonníka na súdenú vec.

Z nesporne zisteného skutkového stavu doloženého listinnými dôkazmi zo strany navrhovateľa vyplýva, že na základe neplatne uzatvorenej úverovej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi finančné plnenie vo výške 1.563,88 eur. Odporca vo viacerých splátkach v dlhšom časovom období navrhovateľovi z poskytnutej sumy splatil sumu 1.044,03 eur.

To, čo odporca prijal od navrhovateľa na základe neplatne uzatvorenej úverovej zmluvy predstavuje plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia a odporcovi vznikla povinnosť v zmysle citovaných ustanovení zákona, navrhovateľovi toto plnenie vrátiť. Svoju povinnosť si splnil iba čiastočne do výšky 1.044,03 eur. Rozdiel poskytnutej finančnej sumy (1.563,88 eur) a uhradenej sumy zo strany odporcu (1.044,03 eur) predstavuje sumu 519,85 eur, ktorú sumu je odporca povinný navrhovateľovi z titulu bezdôvodného obohatenia vrátiť.

Z uvedených dôvodov mal krajský súd za to, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 519,85 eur z titulu bezdôvodného obohatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd v danom prípade neurčil dlhšiu lehotu na plnenie ako zákonnú 3-dňovú lehotu, hoci odporca poukazuje na svoje nepriaznivé osobné a majetkové pomery. Súdu nepredložil žiadne doklady preukazujúce jeho tvrdenia. Zároveň krajský súd konštatuje, že odporca napriek tomu, že tvrdí, že od marca 2013 pracuje a dosahuje pravidelný mesačný príjem, doposiaľ neurobil žiadne právne kroky na aspoň postupné splácanie svojho dlhu.

Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 224 ods. 2 O.s.p. s poukazom na ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Vychádzajúc z výsledku konania porovnaním úspechu a neúspechu účastníkov konania možno konštatovať, že návrh navrhovateľa bol zamietnutý v prevažnej časti a odporcu možno považovať za úspešného účastníka konania, v percentuálnom vyjadrení jeho čistý úspech predstavuje 28%. Odporca si však náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov nevyplýva, preto krajský súd odporcovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.